

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 22. vel. serpana 1879.

List 34.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva. II.

11. Sv. Roza Limanska.

Kakor pri vsih družih rečéh, tako so ljudje zbirčni tudi pri cveticah; nekteri imajo radi cvetice zelo živih barv, drugi bolj temnih, in tretjim se še naj bolj priljubijo one, ki vedno zelene, pa redkokrat ali nikdar ne cvetó. Vendar se sme reči, da ena izmed cvetic se je skor vsim prikupila in je še zdaj vsim priljubljena in ta je: vertnica ali roža. In kar je vertnica ali roža med cveticami, to je sv. Roza Limanska med bogoljubnimi otroci. Rojena je bila v Limi v južni Ameriki 20. aprila 1586, hčerka španjskih staršev. Pri sv. kerstu sicer ni dobila tega imena, kersena je bila na ime Izabela ali Elizabeta; a ko je bila tri mesce stara, prikazala se je nad njeno glavico prelepa roža, ki je kmali spet zginila. Mati to viditi, od veselja poljubijo preljubeznjivo dete rekoč: „Odslej te bom imenovala le Roza“ (t. j., Rožo).

Ko se je Rozika jela zavedati, jo je skerbalo, da so njeno kerstno ime pozneje premenili, češ, da zavoljo njenega lepega obraza, in ni rada slišala, če so jo tako klicali. V takih otožnih skerbéh zastran svojega imena gre v kapelo sv. rožnega venca in tam jokaje potoži svojo težavo Materi Božji. Naenkrat zagleda čudovito prikazen in iz ust nebeške Kraljice zasliši besede: „Roza! to tvoje ime je vseč mojemu Sinu, imenuj se odslej tudi po mojem imenu Roza Marijna!“ Zveličar sam ji je nekega dne dal ime: „Roža mojega Serca!“ Koliko je to dete dobrega storilo, kako nebeško lepo je živelo, da si je tako ime zaslužilo, hočem vam zdaj popisati.

a) Kako bogaboječa je bila Rozka.

Roza je bila že v prvi nežni mladosti nekako podobna sv. Katarini Sijenski; bila je tudi tako tiha, krotkega serca, neizrečeno ljubeznjiv otrok. Ko je bila še v zibeli je niso nikdar slišali jokati ali kričati, razun enkrat, ko so jo hoteli nesti v neko tujo hišo. Tako ni bila nikomur nadležna, marveč vsim domačim in drugim, ki so jo poznali, veliko veselje.

Boga prav spoznavati in ljubiti je že začela, ko je bila pét lét stara. Čudovito ji je k temu pripomogel ta-le primérlejš.

Nekega dne se igra z bratom in družimi otroci. Med igranjem ji verže brat nekaj cestnega blata na lasé.

Roziki zelo hudo dé, da ji je tako lahkomišeljno lasé pomazal, ker je v vseh rečéh snažnost ljubila; z nejevoljnim obrazom gre nekoliko v stran od njih. Brat hití za njo, se vstopi pred njo, in kakor oster pridigar ji začne očitati: „Sestrica! kaj si tako razžaljena, če sem ti lasé malo umazal? Mar ne veš, da so deklie lepe lasé tista verv, s katero hudobni duš. duše mladih ljudi loví in v pekel vleče? Le vedi, da Bogu ne dopadejo tvoji lepi lasi, ker so tebi tako všeč!“

Kakor ostre pušice zadenejo te bratove besede njeno mlado voljno serce. Ob enem pa tudi sveti Duh razsvetli to nedolžno dušico s tako svitlo lučjo, da čeravno še tako majhna, zdaj pervikrat prav jasno spozná, kolika hudobija je greh in kaj se pravi: Boga razžaliti. Prešine jo nepopisljiv strah in groza pred peklom, o katerem ji je brat govoril, in groza pred vsakim grehom.

Goreče začne moliti, po dnevi in po noči brezštevilkokrat, na glás in po tihem ponavlja besede: „Jezus, bodi hvaljen! Jezus, bodi pri meni! Amen.“ Skriva, da mati ne vejo, vzame škarje in si odstriže — vse lasé!

Pač je imel brat prav, ko je mali Roziki pridigoval, da je nečimernost mladim dekletom naj nevarniša reč. Zato se je, razsvitljena od sv. Duha, odsihdob zlasti zoper tega sovražnika hrabro vojskovala. Ne le lepih lás se je znebila, marveč ogibati se je sklenila vsega, kar bi jo utegnilo v očéh nespametnih ljudi povzdigovati, pred Bogom pa poniževati. To pa ji je bilo jako težko, kajti sama je bila silno čedne postave, zraven pa je še imela tako mater, kateri ni bilo prav, da se sveta in svetne nečimernosti s toliko skerbjo ogiblje. A blaga Rozika je pokazala celemu svetu, Ameriki in vsim deželam, ki so na naši strani zemeljskega kroga, da nedolžnost zmaga, če le resno hoče.

Posvetni materi so bile n. pr. Rozine snežnobeke roke nad mero všeč. Da bi vedno take ohranila, ji kupijo nalašč zato napravljene, lepodišeče rokavice, ki naj bi jih vsaj po noči na roke natikala. Rozi se zdi, kakor bi morala v živo žerjavico roki vtakniti; a vendar mater vboga. Gredó spat, a kmali se prebudi ter čuti jako pekočo bolečino na rokah. Zato rokavice sleče, in glej! goreči plameni švignejo iz njih, razsvitljajoči vso spalnico. Jaderno jih verže od sebe in kmali zgine vsa bolečina na rokah. To zjutraj z otročjo priprostostjo pové materi in ostrašena mati jo nehajo nadlegovati.

Toda kmali pride spet druga nečimerna nespamet na versto, nova muka za Rožo. Materna želja je, naj se berhka hčerka z zlatimi verižicami, uhani, perstani in zapestnicami kinča, lasé si kodrá in obraz lepotiči itd.,

da bode njena lepota ljudem tem očitniša. Dobra Rozika se vsega tega silno prestraši in prosi mater tako dolgo odloga, da se more s svojim spovednikom posvetovati; sv. Duh ji je dal to misel. Mati dovolijo, Roza hiti k spovedniku. Spovednik gredo sami z deklico k materi in resnobno opominjajo, naj nikar več ne žaliyo dobre deklice ter je ne napeljujejo dalje k prevzetnosti. To je šlo materi k sercu in je pomagalo. Roza je smela nositi bolj temno priprosto obleko ter bolj skrita ostati.

Celo do solz ginljivo je, kar se je pri drugi priložnosti zgodilo. Mati in Roza ste bili nekdaj v imenitni družbi pri tujih ljudeh. Tam na mizi je bil prelep cvetlični venec. Mati hočejo viditi, kako lepa bi bila Roza s tem vencem na glavi ter velijo, naj si ga dene na glavo. Ponižna deklica, ki se je tolikanj bala nečimerne hvale, prosi, naj ji bode prizaneseno. Toda vse njene prošnje nič ne zdajo; mora pa mora vbogati. Roza sicer dene venec na glavo, toda kaj si zmisli nedolžnost? ... Ob enem si pod vencem zabode še dolgo bodečo iglo v glavo!

Veče žalosti za Rozo ni bilo, kakor če je zvedila, da je Bog žaljen. Če je vidila, da je kdo v cerkvi govoril, jo je to tako bolelo, da je lepo prosila, naj nikar več Boga ne žali v cerkvi. Ljudje, kateri so jo poznali, so dobro vedili, da blaga deklica vsako krivico in razžaljenje rada preterpi, le tega ne more prestati, da bi kdo Boga tudi z naj manjšim grehom žalil. Zato so se zelo varovali vpricho nje kaj govoriti, kar bi ne bilo čisto spodobno. In če so domači prinesli domú kako slabo besedo ali napačno pesem, ki so jo drugod slišali, se je začela Roza jokati, tekla je k materi in klečé pa v obilnih solzah je tožila, da se ljubi Bog žali. In če kje kaj grešnega ni mogla ubraniti ali odpraviti, se je glasno jokala in se ni dala utolažiti.

Laži kar ni mogla terpeti. Imela je navado reči: „Lagati ne smemo ne za nebo ne za svet, kajti Bog je resnica.“ In če je slišala kdaj kaj pripovedovati, kar ni bilo popolnoma res, je pripovedovalca koj zavernila, rekoč: „Prosim, to ni tako“, ali pa: „Meni se dozdeva, da ni bilo tako.“ — Eno ure pred njeno smertjo pridejo duhoven, ki jih je Roza še želela viditi. Neka gospa jih nagovori: „Gospod, ravno prav pridete, Roza je že hotela poslati po vas. Umirajoča Roza napne svoje slednje moči in pravi: „Le resnico govorimo; jaz sem pač želela vas, Gospod, še viditi in sem to tudi rekla, več pa ne.“

Tako je imela blaga Rozika Boga vedno pred očmi in obvarovala se je greha ter ostala do smerti bela duhteča roža; bila je res „Roža Marijna“, „Roža Jezusovega Serca“.

Enciklika 4. avgusta in sv. Tomaž Akvinski.

Leon XIII niso zastonj imenovani „Lumen in coelo“ — luč na nebu, naj že kdo misli o nepovedih nadškofa Malahija, kar mu drago. Kar je Pij IX delal s svojo angelsko ljubeznivostjo, to nadaljuje Leon XIII s svojo angelske učenostjo in s preslavljanjem cerkveno učenih mož, kakor zdaj s priporočevanjem učila in nauk sv. Tomaža Akvinskega.

Leon XIII, pravi „Unità“, zedinjajo svoj glas (v preslavljanji Tomaža Akv.) z gias papežev prednikov, kakor Joana XXII, sv. Pija V, Inocencija VI, Urbana V, Klemenca VIII in mnogih drugih. Pij IX pa je bil še prav poseben častivec sv. Tomaža Akvinskega, ktere ga je v pogovoru z velikim prokuratorjem oo. dominikanov P. Rajmundom Bianchiam tega učenika ime-

noval „naj svetlejši cerkveno luč, posebno svetega moža („clarissimum Ecclesiae lumen, — vir sanctissimus“), njegov nauk pa preimeniten in čisto angelski nauk („doctrina eximia et prorsus angelica“).

Sedanji sv. Oče pa ne le, da ga imenujejo velikega modroslovca, temuč hočejo tudi, da njegov nauk bodi izgled vseh cerkvenih nauk in podlaga vsega modroslovstva. L. 1875 so Leon XIII na čelu vseh škofev v Perudžiji poslali prošnjo do Pija IX, da naj vsem katoliškim šolam in univerzam dajo patrona sv. Tomaža Akvina, in k temu so pristavili, da nič ni bolj pripravno, kakor nauk sv. Tomaža Akvinskega, da se iz verskega in družbinskega občinstva iztrebi kuga vzmagujočih zmót in da se v tolikem državskem prekucu mir poverne. Le-ta je verske resnice z naj močnejšimi dokazi okovaril in obranil zoper napade sovražnikov in zoper izmišljarije človeškega uma, pa tudi zoper pošasti vseh lažnjivih misel. On sam se je vojskoval zmagovito, in podajal je bojevalcem orožje. Prosil je kardinal Pečči, naj se angelski učenik razglasi za varha, patrona šolskega, kar je tudi dosegel. Ko se je pa to skazalo silno koristno za vzviševanje nauk, je učeni kardinal ustanovil akademijo sv. Tomaža Akvinskega, in le-ta se nadaljuje tudi še zdaj, ko je njihov nadškof povzdignjen na stol sv. Petra. V tej akademiji se pripravljajo mladenči za zmagovite bojevalce zoper lažnjive modrijane, kateri v imenu filozofije Cerkev napadajo — ti napihnjeni lažnjivi preroki! Kardinal Pečči, postali papež, so o vsaki priliki zaterjevali, kako silno potreba je študirati tega „šolskega angela“. To se je zgodilo zlasti pri mnogih zaslišanjih taci osebste, ktere je to tikalo. Zdaj pa z encikliko 4. avgusta so pritisnili pečat na to, kar so tolikrat poprej osebno priporočali, ker vsem škofom vesoljnega sveta so živo zaterdili, da naj se po bogoslovjih študira filozofija in teologija sv. Tomaža Akvinskega.

Kdo pa je bil ta Tomaž Akvinski in kaj je njegov nauk?

Veliki poklici se navadno zgoodej razodevajo in pride se do njih med vojsko in naj britkejšimi zadržki. Tudi sv. Tomaž Akvinski je odkupil svoj veliki poklic z groznim preganjanjem, s strahovitimi skušnjavami, z dolgo ječo. Postal je pa tudi ena naj imenitnejših lepôt dominikanskega reda v 13. stoletji, eden naj slavnijših školastiških teologov, vreden imena „Doctor angelicus“, ki mu ga je pridobila njegova modroslovna veda. Rojen je bil l. 1224 na gradu Roka-sika (Roccasicca) in izhaja iz starodavne rodovine Akvinov v Kalabriji. Oče mu je bil grof Landulf, mati pa Teodora, grofinja Teato. Že v njegovi otročnosti je bilo očitno, da mu je Bog imeniten poklic odločil, ker ni imel nič tistih strast, ki se navadno nahajajo pri otrocih. Čist je bil v obnašanji, jasen v obrazu, miren in tih, ves pohleven. Vse njegovo bitje je razodevalo prelepo, od Boga z naj blagšimi lastnostmi obdarovano dušo. Na Kasinski gori pri benediktinih je vžival naj prvi poduk še čisto v otročjih letih; bil pa je tako imenitnih zmožnost, da se mu je že takrat vse čudilo. Že v enajstem letu ga je dal oče na novo napolitansko vseučiliše. Mladeneč pa, ves bistroumen in moder, je kmali spazil, da med tolikimi spačenostmi, ki so ga obdajale po vseh stranéh, je njegova nedolžnost v veliki nevarnosti. Z vso skerblijavostjo se je torej varoval vsake sumljive družine, in v tem ko so se njegovi sošolci dervili za veseliciami, se je on posvečeval molitvi in naukom, ktere je posebno vednostno in globoko preiskoval. Kakor se je pod spretnimi učeniki vadil govornitva in modroslovja, tako je temu vtric skerbil za notranji napredek. O slovenski mladeneč, kako na napačni poti si ti, ako v tem ravno tako ne delaš! Razjasnovanje uma in blaženje, lepšanje serca — to mora

vštric se goditi; če ne, si čisto na krivi poti, in spazil boš prepozno, kako daleč pod pot si zabredel! In gorje učiteljem, gorje šolskim vodstvom in tistim, kateri so vir in vzrok, da mladina svoje serce zanemari in zaverže — v tem ko um lovi kosce ali tudi kosove zgoli umske véde, pa morebiti še tiste okužene, otrovane, ostrupljene! Čemu je zmožen človek z bogatim umom, pa ubožnim in spačenim srcem? Kako bo taki človek obstal pred večnim Sodnikom!

Neizrečeno naglo je Tomaž dan na dan napredoval, pa njegova modrost, njegova ponižnost je vedila velike dušne zaklade skrivati, nikoli se ni z njimi ponašal, še kazal jih ni, razen kadar je bilo treba. Pri tako čistem in modrem obnašanju ni moglo drugač biti, kakor da ga je serce vedno gnalo k njegovemu Začetniku ter je sklenil res se popolnoma Bogu darovati v redu sv. Dominika. Pa koliko je preslišal, terpel, prestal, preden je svoj namen dosegel! Oče, mati, brata, sestre, — vse je bilo zoper to. Dve leti je bil celó zapert v grajskem stolpu lastnih staršev, in kar je res strahovita in pošastna hudobija, njegovi lastni ljudje so iskali z najgerši pregreho ga dati oskruniti, da bi mu le njegov sklep omajali! Toda poklic je bil od Boga in konec je bil, da njegovo lepo serce je poslednjič ne le vse zmagalo, ampak tudi vse spreobrnilo: očeta, mater, oba brata in sestre. Se vé, da po meri njihovega hudega početja je Bog tudi pikre šibe nad nje dopuščal, da jih je očistil.

Po posredovanju papeža Inocencija IV in cesarja Henrika II so bili namreč starši odjenjali; Tomaž je mirno študiral bogoslovje v Kolonji s prečudnim vpehom in v ponižnosti, kakor je bila pri njem navada. Zdaj je tudi njegova globoka učenost bolj in bolj prišla na dan. Albert Veliki, pod katerim je študiral, ga je na moč preslavljal, pa Tomaž je bil že tako vterjen v modrosti, da mu hvala naj manjši nečimurnosti ni obudila.

Leta 1245 je bil zarad daljnih nauk poslan v Pariz in tri leta pozneje je z Albertom vred postal učenik v Koloniji. Z njegovim učenjem je rastel njegov slovez. O tistem času je dal na svetlo svoje pojasnovanje Aristotelovega pravnega nauka in o družih njegovih filozofskih spisih. Imel je še le 22 lét. O tem času se je tudi z živo vnemo in z raznimi deli bogoljubnosti pripravljaj na prejemo mašniškega posvečevanja. Goreča ljubezen do Jezusa se je kazala v njegovem djanju, zlasti pri sv. maši, ko je večkrat oltar s solzami močil. Tudi je bil sloveč in silo koristen z oznanovanjem besede Božje po mnogih mestih; veliko grešnikov se je spreobrnilo po njegovih podstavnih in vnetih pridigah v Parizu, v Rimu in drugod. Postal je učenik na bogoslovji v Parizu in njegova obširna učenost, njegova gorečnost in ljubeznjivost v učenju mu je naklanjala silne množice poslušavcev in pridobil si je vse serca, ne le občinstva sploh, ampak tudi svojih tovaršev, profesorjev, učenjakov. Učenjaki na pariški visoki šoli so ga imeli v tolikem čislju, da so njemu izročili razločbo v prepiru o nekterih nebitvenih zadevah najsv. Zakramenta in da tega, kakor bo on razložil, se hočejo držati. Svetnik se je v molitvi k Bogu obrnil in razložil je reči, pojasnil dvome s tako dušno močjo, da so mu vsi priterdili. Sv. Ljudovik kralj je z neomejenim zaupanjem v naj tehtniših državnih rečéh njega za svet vpraševal. Pozneje je učil tudi v Rimu bogoslovje.

Med učenimi spisi sv. Tomaža Akvinskega je delo: „Summa totius Theologiae tripartitae“, obseg vsega bogoslovja v treh delih. Škoda pa, da ni popolnoma doverženega zapustil. Kar je bilo pomanjkljivega v teh bukvah, so iz njegovih družih del in nauk doverševali. Znamenito je, da Akvinski se je v svojem

školastiškem sostavu po velikem deržal sv. Avguština, čigar spise je goreče študiral in bil tako znan z njimi, da je postal eden naj prvih tolmačev, razlagalcev tega preslavnega cerkvenega učenika. Tudi vpliv Hugona št. Viktorskega je očiten v njegovih delih. Kako silo učen in delaven ob enem je bil Akvinski, kaže to, da njegove dela v skupni pariški izdaji obsegajo 23 velikih folijantov, in še so verh tega dobili nenatisnjenih rokopisov. Pisal je med drugim tudi zoper zmote Grekov ter se je tako prizadeval za zedinjenje jutrove in latinske cerkve. Od njega imamo tudi prelepo mašo in cerkvene ure za praznik sv. Rešnjega Telesa ter pesni „Pange lingua“, „Lauda Sion“ itd.

Sv. Tomaž Akvinski se je potegoval za čast katoliške in bogoslovne véde, nasproti nevednim in hudobnim laži-učenjakom, kateri Cerkvi védo celó odrekujejo in svoje izmišljarije, svoje uganke in hipoteze védo imenujejo! Kakor mora umen učenjak spoznati, tako uči sv. Tomaž: da theologia, bogoslovje, ima prednost pred vsako drugo védo, ker je le-tá véda od Boga dana. Zato je tudi v vvodu k svoji „Summi“ neoveržljivo dokazal in vterdil, da bogoslovje je véda, kakor je tudi on sam svojo stvarino učenostno obravnaval.

Učil je tudi, kako se je učenim do drugovercev ali nevercev obnašati: v boju z neverniki, pravi on, je treba pokazati, kako puhli so njihovi ugovori; pri krivovercih se mora zapeti pa na kak nauk, ki ga z nami vred verujejo, in iz notranje neločljivosti vsih teh nauk se mora dokazovati resničnost tudi tistih nauk, ki jih zametujejo krivoverci.

Kako čversto, podstavno in ob enem mikavno je učil sv. Tomaž, je dokaz tudi to, da so ga vsi radi poslušali, še celó judje, in njih veliko se je pri njegovih naukih in govorih spreobrnilo. Za pravi čudež preslavlja spreobrnjenje dveh rabinov ter judovskih učnikov. Neprevidoma ju naleti svetnik v hiši nekega kardinala in začne se med njimi pogovor. Skazal jima je Akvinski, da zastoj še pričakujeta Mesija, Zveličarja, da je že prišel, da Jezus Kristus je Sin Božji in človek ob enem, in da človek, kateri se hoče zveličati, mora sprejeti njegov sv. evangelij. Pogovor se je zategnil v noč in dogovorili so se, da drugi dan hočejo nadaljevati. Svetnik je nato vso noč prečul in priserčno molil k Jezusu, naj spreberne ta juda. Uslišana je bila molitev. Na vse zgodaj prideta rabin k sv. Tomažu, pa ne, da bi se nadalje dogovarjali, temuč da hočeta sprejeti kersansko vero. Za njima pa se je spreobrnilo še veliko družih judov. Tako je svetnik delal s pisanjem in z živo besedo za reševanje predrazih neumerljivih duš.

Opomniti moramo še to, da večkrat so mu bile na ponudbo visoke časti in imenitne službe; on pa je stanovitno vse odbijal; tudi za doktorski naslov se je bil v začetku pripravil in ga je sprejel le iz pokoršine. Umerl je 7. sušca 1274, ko je iz pokoršine potoval na koncil v Lion, v cistercienski opatiji „Fossanuova“, star še le 48, po družih 50 lét. Ljudje so ga precej častili za svetega, leta 1323 pa je bil slovesno prištét med svetnike.

Tako je živel mož, ki ga nekteri imenujejo naj večega cerkvenega učenika srednjega véka, že svojim verstnikom pa je veljal ko vesoljni učenik (doctor universalis), in zarad svoje angelske čistosti ko angelški učenik (doctor angelicus), papež Pij V pa ga je l. 1567 slovesno oklical za cerkvenega učenika (doctor Ecclesiae). In kar tiče vojsko za sv. Cerkev, popolnoma zadeva njega, kar pravijo Leon XIII v svoji novi okrožnici od 4. avgusta, namreč: „Kakor je neskončno previdni Bog za brambo Cerkvi zbudil naj serčniših mučenikov... zoper divjanje trinogov; tako je lažnjivim filozofom ali krivovercem nasproti postavil naj večí verske

možé, da so zaklad razodetih resnic tudi z jezom človeškega uma branili.“ „Providissimus Deus, sicut ad Ecclesiae defensionem martyres fortissimos... contra tyrannorum saevitiem excitavit, ita philosophia falsi nominis aut haereticis viros sapientia maximos obiecit, qui revelatarum veritatum thesaurum etiam rationis humanae praesidio tuerentur.“

Bratovštine in drugi pripomočki v pomoč dušam v vicah.

Spisuje V. K.

(Dalje.)

Rožni venec za duše v vicah.

Začel se je ta „rožni venec za duše v vicah“ pred kakimi 22 leti v Nimeški škofiji na Francoskem. Sostavil ga je častni korar F. Serre, ustanovitelj in sedanji vodja ondote 7. listopada 1857 ustanovljene vélike bratovštine Naše Gospé Bezednice (Priprošnice) za duše v vicah, „Archiconfrérie de Notre-Dame du Suffrage à Nîmes, département Gard“. Namenjen je bil za ude te bratovštine za duše v vicah in kot tak tudi od Nimeškega škofa poterjen in njim kot vsakdanja splošna in skupna molitev v pomoč dušam priporočen kar le mogoče, se tudi zavoljo tega v dotičnih bukvicah kot pojasnilo te bratovštine 1857—1873 nahaja, in so ga tudi kot splošno bratovsko molitev ves ta čas molili. Ker se je ta bratovština hitro ne samo po Nimeški škofiji, ampak tudi drugod razširila, zvedili so ljudje zanj kmalo tudi še po drugih deželah. Priporočevali so ga zlasti časniki za duše v vicah; tako je postavim v „St. Benedikta-Stimmen 1878, stran 96“, precej obširno razložen, kjer je tudi omenjeno, da se moleki ali paternoštri za ta rožni venec dobijo na Dunaju („Brückner, Wien II., Mariahilf, Müllergasse Nr. 16, 3. Stock, 14. Thür.“), tucat za 1 gld. 50 kr. Po tej poti smo tudi po naših krajih zanj zvedili. Udje omenjene bratovštine že nekaj lét zdaj sicer molijo drugi, od Nimeškega škofa zložen in od sv. Očeta Piya IX 13. junija 1873 poterjen rožni venec za duše v vicah; drugi pa, ki niso udje te bratovštine, ostali so pri poprešnjem, od kterege bo zdaj govorjeno, kako se moli in koliko odpustkov, ki se zamorejo tudi dušam v prid obrniti, se je mogoče z njim vdeležiti.

Ta „rožni venec za duše v vicah“ obstoji iz kratkih pa z mnogoterimi odpustki obdarovanih molitvic in zdihljejev, ki se večkrat ponavljajo, in sicer:

V začetku se moli 29. psalm: „Iz globočine...“, in pa „Gospod! daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti. Amen.“ Kdor ne zná 29. psalma „Iz globočine...“, naj pa namesto njega moli „očenaš“ in „češenamarija“.

Potem se moli 40krat zdihljej „Sladko Serce Marijno bodi moje rešenje!“ v spomin 40 ur, ktere je Jezus prebil pred peklom, ko je bil po svoji smerti prišel ondotnim svetim dušam oznaniti odrešenje in jih je čez 40 dni po svojem vstajenji peljal seboj v nebesa (Vnebohod). Teh 40 zdihljejev „Sladko Serce...“ se moli v 4 oddelkih ali 4 desetkah, vsaka po 10 zdihljejev. „Češenamarija“ se pri zdihljejih ne moli.

Za vsako teh 4 desetk ali za vsakterimi 10 zdihljeji se moli: „Gospod, daj jim...!“ in kratke „Tri Božje čednosti“, (ktere glej spodej).

Na sadnje se moli, kakor v začetku, 29. psalm „Iz globočine...“, ali kdor ga ne zná, namesto njega očenaš, češenamarija in potem „Gospod daj jim...“.

Moli se ta „rožni venec za duše v vicah“ na nalaš

za to narejen molek ali paternošter, ki obstoji iz križca in svetinje Nimeške „velike bratovštine Naše Gospé Priprošnice za duše v vicah“, ki predstavlja duše v vicah; potem iz 40 drobnejih in 4 debelejših jagod, ki so postavljene za vsako desetko drobnejih jagod, kakor je pri molkih sploh navada. Moli se pa tudi lahko na navadni molek, pa s tim razločkom, da se molijo samo prve 4 desetke, ne pa na vseh 6 desetk.

Moli se tedaj tako-le: Pri križcu, kó se začne moliti, in na zadnje se moli 29. psalm „Iz globočine...“ ali očenaš in češenamarija in „Gospod, daj jim...“.

Pri drobnejih 40 jagodah se moli 40krat zdihljej: „Sladko Serce Marijno...“.

Pri debelejših se pa moli: „Gospod, daj jim...“ in „Tri Božje čednosti“.

Zavoljo lažjega pregleda ¹⁾:

29. Psalm „Iz globočine...“ ali očenaš in češenamarija in „Gospod! daj jim...“.

a) „Sladko Serce Marijno! bodi moje rešenje“, kar se reče 10krat zapored = ena desetka.

b) „Gospod! daj jim...“

c) „Tri Božje čednosti“ ²⁾

29. Psalm „Iz globočine...“ ali očenaš in češenamarija, in „Gospod! daj jim...“.

Omenjeni 29. psalm „Iz globočine...“ in „Tri Božje čednosti“ se tako-le molijo:

29. psalm. — „Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod!“

Gospod, usliši moj glas! Naj poslušajo tvoje ušesa glas moje prošnje!

Gospod! ako boš na pregrehe gledal, kdo bo ostal, o Gospod!

Toda pri tebi je sprava ³⁾, in zavoljo tvoje postave ⁴⁾ čakam na tebe, o Gospod! Moja duša čaka njegove besede ⁵⁾;

Moja duša v Gospoda zaupa.

Od jutranjega čtvanja do noči naj Israel v Gospoda zaupa;

Ker pri Gospodu je usmiljenje, in pri njem obilno odrešenje.

In on bo rešil Israel iz vseh njegovih hudobij.“

„Tri Božje čednosti.“ — „Moj Bog, verujem v tebe, ker si večna resnica. Upam v tebe, ker si neskončno dobrotljiv. Ljubim te čez vse, ker si ti neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; in iz ljubezni do tebe ljubim svojega bližnjega kakor sam sebe.“

Lepota in odpustki tega „rožnega venca za duše v vicah“.

Lepota in korist njegova se vidi že na prvi pogled. Sostavljen je iz silno lepih in gniljivih kratkih molitvic, ki močno budijo spokornega duha, ljubezen do Boga, do Matere Božje, posebno pa še pobožnost za duše v vicah, in zraven tega so še obdarovane z mnogoterimi odpustki, ki se zamorejo tudi dušam v prid obračati.

29. psalm „Iz globočine...“.

Ta psalm se je že v starem testamentu prišteval med spokorne psalme; Israelci so ga po misli več raz-

¹⁾ Naj bralci nikar ne zamerijo, da se ena in druga reč večkrat ponavlja in od več strani pokaže, kar je potrebno, da bi gotovo vsak, tudi naj bolj priprosti razumel; zakaj pisavca skušnja učí, da za priprosto ljudstvo, kteremu je tudi ta „rožni venec za duše v vicah“ namenjen, ni z lepo kaka reč dosti razumljivo in jasno povedana.

²⁾ a), b) in c) se štirikrat ponavlja.

³⁾ To je, odpušanje grehov.

⁴⁾ Ki spokorniku odpušanje obeta.

⁵⁾ To je, obljube.

lagovalcev sv. pisma molili v dan vesoljne pokore (1. Eadr. 9, 5. itd.) Sveta Cerkev ga moli kot spokorno molitev živih. In ker vice niso družega kakor kraj očiševanja in pokore za storjene grehe, moli ga tudi kot spokorno molitev za tiste mrtve, ki so se sicer v sveti ljubezni ločili iz svetá, pa so še zadržani v kraju očiševanja zavoljo svojih nepopolnost in pregreškov, ali ker se tukaj niso še zadosti spokorili, dokler tega, kar so Bogu dolžni, ne poravnajo, in dolgá, kakor Kristus pravi, do zadnjega vinarja ne poplačajo.

Človek, ki s premislitkom, pobožno in v duhu pokore ta psalm moli, spozná v kako velike reve je zavoljo storjenih pregréh zabredel, iz katerih ga rešiti zamore edino le božje neskončno usmiljenje, na katero vse zaupanje stavi; zato ga tudi priserčno prosi pomoči in rešenja. Obhajajo ga pa še tudi druge resnobne misli, spominja se ubogih duš v vicah, zlasti kadar v začetku in na zadnje tega „rožnega venca za duše v vicah“ ta psalm moli. Čuti se kakor v vice zamaknjenega, kakor da bi od tam slišal žalostne glase, kako verne duše ondi v globočini strašanskih bolečin, kakor v ječi, milo k Bogu zdihujejo, ter ga priserčno prosijo, milostno poslušati njih prošnje in ne gledati na njih pregrehe ampak veliko več le na svoje neskončno usmiljenje, od koder pričakujejo milost in rešenje. Kaj želó je torej želeči, da bi kristjani psalm „Iz globočine“ radi pogostoma molili, in da bi se ga zlasti prijetli ubogih vernih duš, ki bodo ta „rožni venec za duše v vicah“ molili, iz glave navadili. Sveta Cerkev želi, da bi ga večkrat molili kot spokorni psalm za-se in za duše v vicah, in ga je zato sprejela med svoje spokorne molitve za žive in za mrtve. (Dalje sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Sporočilo bratovšine presv. Rešnjega Telesa za leto 1878/79.) Ako se oziramo v preteklo bratovsko leto, ki je o veliki noči minulo, se nam je ponižno zahvaliti Gospodu, kateri je ta čas zopet pripeljal bratovšini naši toliko za lepoto Božje hiše vnetih serc, da je sedaj že 30.612 udov v bratovsko knjigo vpisanih, tedaj 1783 več, kakor jih je bilo lansko leto.

O kako tolažljivo je zlasti pri današnji mlačnosti, da vendar še toliko pobožnih molivcev tako rekoč noč in dan serca in roke k neusahljivemu viru vseh milost povzdiguje! Ako stanovitna molitev posameznega pravičnega, kakor sv. apostelj Jakob piše, toliko premore pred Bogom, da predira oblake, — koliko več dosežejo združene prošnje tako obilne množice gorečih prosilcev! Ali vedno češenje, med kakoršnim molivci obdajajo tabernakeljne naših oltarjev, to prečastitljivo stanovanje Božje med človeškimi otroci, nam mar ne bode sprosilo olajšanja nadlog in rév, ki nas tarejo? Ali nam ne bode zadobilo prikrajšanja žalostnih časov, v katerih živimo? Gotovo pa bodo s stanovitnim češenjem presv. Rešnjega Telesa od neskončne dobrote Zveličarjeve zadobili tudi milost, da sami ne bodo omagovali v hudem boju, ter do konca stanovitni in nepremagljivi dosežejo življenja venec! Izmed vseh pobožnosti namreč je obiskovanje Jezusa v presv. Zakramentu, kakor sv. Alfonz Ligvorijan uči, Bogu naj prijetniši, nam pa naj koristniši.

Očiten blagoslov božji je bil tudi pri vnanji delavnosti bratovšine za vravnavo in olepšavo revniših cerkev, da napravi našemu Gospodu in Zveličarju v presv. Zakramentu vredniše prebivališče, in se služba Božja dostojniše obhaja. Majhni doneski bratovskih udov so v preteklem letu zrastle v veliko svoto 4463 gl. 77 kr. Izrednih dohodkov je pa bratovšina v tem času imela

79 gl. 20 kr.; dobila je namreč kakor nekoliko odškodnino za paramente, ki jih je bila poslala, 25 gl. iz Leš, 10 gld. iz Šmihela pri Novem mestu, 10 gld. iz Blogo-vice, 10 gl. iz Zaspega, 4 gl. 20 ald. iz Sorice, in 20 gl. po ranjki gospej Mariji Fleišmanovi, ki je bila tudi s svojo darežljivo delavnostjo velika dobrotnica naši bratovšini, in jo torej živo priporočamo v molitev in hvaležen spomin. S pomočjo imenovanih milih darov je bratovšini v preteklem letu oskerbela 7 pluvijalov, 42 mašnih plaščev, 22 oltarnih blazinic, 21 plaščekov za ciborij, 31 burz in 26 štol za obhajila, 20 štol za litanije in pridige, 22 velumov, 5 antipendij, 3 potezaje za zvonček pri zakristiji, 8 oltarnih pertov, 42 mašnih srajc, 126 humeralov, 45 prepasov, 36 koretljev, 100 korporalov, 103 pale, 400 purifikatorjev, 200 rutic pri umivanji rók, in 1 preprogo pred oltar. Vse te cerkvene oprave, katerih je bilo veliko umetno vzenih, so bile bratovskim udom in dobrotnikom od 6.—13. julija t. l. očitno razpostavljene v spodbudo in ogled. Potem so pa bile blagoslovljene in med naslednje cerkve razdeljene. Dobila je namreč:

1. Sirotišnica Ljubljanska: 1 plašček za ciborij.
2. Ig: 1 velum.
3. Šent-Vid nad Ljubljano: 1 obhajilno burzo, 1 štolo za litanije.
4. Dobrova: 1 burzo za obhajila.
5. Brezovica: 1 albo, 3 humerale, 1 prepas, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 rutic za lavabo.
6. Sora: 2 albi, 5 humeralov, 2 prepasa, 6 korporalov, 6 pal, 24 purifikatorjev, 12 rutic za lavabo.
7. Preska: 1 plašček za ciborij, 1 obhajilno štolo.
8. Šmartno pod Šmarno goro: 1 plašček za ciborij, 1 štolo za litanije, 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum.
9. Ježica: 1 burzo za obhajila, 1 pridigarsko štolo.
10. Sv. Katarina: 1 mašni plašč.
11. Selca: 1 mašni plašč.
12. Trata: 1 burzo za obhajila, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 rutic za lavabo.
13. Šent-Lenart: 1 mašni plašč.
14. Cerklje: 1 mašni plašč.
15. Šentjuri pri Kranji: 3 albe, 6 humeralov, 3 prepase.
16. Šmartno pred Kranjem: 1 velum, 2 obhajilni burzi.
17. Naklo: 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 rutic za lavabo.
18. Podbrezje: 1 mašni plašč.
19. Velesovo: 1 albo, 3 humerale, 1 prepas, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 rutic za lavabo.
20. Kovor: 1 velum, 1 štolo za obhajila.
21. Duplje: 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum, 1 koretelj, 1 štolo za litanije, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 rutic za lavabo.
22. Goriče: 1 pluvijal.
23. Begunje: 1 preproga za pred oltar.
24. Radolice: 1 velum.
25. Gorje: 1 praznično štolo.

(Konec prih.)

Iz Selc. (Nova maša.) Lepa je bila v Selcih nova maša č. g. Val. Eržena 3. vel. serp. Več spoštovanih in častitih gostov se je vdeležilo, vse je bilo ginjeno, spodbujeno in razveseljeno. Stoji naj na prvo lična pesmica, ki jo je gosp. Fr. Krek zložil:

Novomašniku.

Zginja že večerna zar'ja,
Tema léga na zemljó;

Novomašniku pa vdarja
Mlado serce prav močno.

Jutri dolgo zaželeno
Novo boš nastopil pot;
Spolnil željo preiskreno
Ti tvoj Bog je in Gospod.

Stavile zapreke mnoge
So se vedno ti v zabran,
A pozabil ti naloge
Nisi svoje — Bogu vdan.

Zdaj pa vsi želimo zbrani:
Bog daj srečno ti živet',
V prid človeštvu še ohrani
Te do naj poznejših let!

To pesmico, kateri je g. učitelj L. Veber napravil mičen napév, je pevstvo g. novomašniku večkrat lepo zapelo, na predvečer in (z malo spremeno) ob dnevu nove maše. Veselje je bilo ta dan po vsih Selcih veliko, slasti ker naša vas celih 25 lét ni kaj takega doživela, in ker je kaj posebnega, res hvale vredno, ako mladenec po triletnem službovanji pri vojaki, kakor se je to godilo pri gosp. Tinetu, ostane čversto stanovit in v dobrem in se véno posveti duhovskemu stanu. Bila je ta dan tudi zlata poroka novomašnikovega starega očeta in stare matere (ne pa kakor „Vaterland“ poroča: sreberna poroka njegovega očeta in njegove matere). G. novomašnik ima pa v svojem sorodstvu še druga dva zakonska, ki bi bila lahko ob enem zlato poroko imela, ako bi bila zmožna nastopiti daljno pot v Selca, kar pa valed starosti nista mogla.

Mnogi napisi, sestavljeni po omenjenem gospodu Kreku, je bilo vravnanih po več krajih, n. pr.:

Velike so premagane težave,
Nastopil danes dan je sreče prave.

Praznično se vas in fara je oblekla,
Da misli, čute svoje Tebi bi izrekla.

Stopil pervikrat boš pred oltar,
Daroval boš nekervavi dar;
Ne pozabi nas v molitvi svoji,
Ki se veselimo v sreči tvoji.

Storil srečnega brez mere
Te zaklad je svete vere;
Upanje navdaja celo vas,
Ti duhoven vreden boš zmed nas.
Ljubezen, ki že tukaj nas združuje,
V nebesih svojo vez naj dopolnuje itd.

Iz Sarajeva, 11. avgusta. (Velikanski požar.) Mislim, da so čast. čitalci „Zg. Danice“ že izvedeli strašno, pre-grozno nesrečo, ki je zadela glavno mesto v Bosni. Natančno ne bodem tu popisoval, ker to bi bilo le ponavljati že drugod popisano reč; popišem pak naj naš ubogi „latinluki“, katoliški del Sarajevski in naš ubogo cerkvico.

8. t. m. ravno ob 6 popoldne počil je top na gradu štirikrat, znak strašen, ker štirikrat ustrelil, kadar zadene požarna nesreča desni breg Miljačke. Ko sem to tik za menoj čul, popadem slamnik ter hitim pogledat; ali komaj stopil sem iz vežnih vrát, zagledam komaj streljaj pred saboj v „latinluku“ plamen visoko nad hišami švigati. Grozna nesreča! vzdihnem, serce mi je trepetalo, ker sem videl v ognju ravno ubogi katoliški narod. Požar vnel se je prav blizu „latinske čuprije“ (mosta); veter pihal je proti zahodu ter s tim naznanjal pogin in popolni propad vsej „mahali“ ali županiji. Ves „latinluk“ šteje okoli 200 hiš. Hud vihar pripomagoval

je nesreči toliko, da je bil ob $\frac{3}{4}$ na 7 upepelil že vse hiše do katoliške cerkve. Čuden primérlej, in moram reči, posebno ginljiv: ko je ravno zadnja hiša pred cerkvico gorela ter je plamen švigal mnogo višje od zvonika, zasvnil je mali zvončič v nizkem lesenem zvoniku viseč, od vseh strani od plamena obdan, sadnje „Angelsko češenje“. Zvonil je dolgo ter s tem spodbujal uboge verne k molitvi. Ko je to svojo dolžnost opravil sadnjikrat, padel je najpervo križ z nad zvonika na že gorečo streho in kmalo potem zvon iz zvonika. Obmolknil je, in z njim zamolknilo in v nesrečo pokopano je vse katoličanstvo v Sarajevu, v našo največo žalost, dušmaninu našemu pak v radost! Kako je s tužnim srcem gledal vsak katolik ta žalostni prizor, Vam ne morem popisati. Med tem pak, ko se je vse to godilo, priderli so vojaki in pred njimi fem. Virtemberški ter so delali na vso moč, da bi rešili popolnega pogina ubogo cerkvico; ali zastonj. K sreči bilo je vendar tolika časa nam odmerjeno, da smo iznosili naš revni cerkveni kinč, duhovske oblačila in drugo naj potrebnejše iz cerkvice. Nosili smo precej daleč, da je bilo vsaj v zavetju; pred očetimi stvarmi pak se je postavila vojaška straža ter zvesto varovala svete nam stvari. Res, kaj lepo je bilo videti in serce je moralo presuniti vsacemu, s kakim ponosom odvrčal je vojniki vsacega, ako se je le približal. Čestiti redovniki, vsi preplašeni, sami niso vedeli, kaj se je delalo in kje je vse; ali kako so bili veseli in solze veselja lile so se jim po licu, ko so zapazili vse v naj večjem redu in skoraj vse rešeno.

Včeraj, v nedeljo, nismo imeli sv. maše; morebiti bodo s časom dobili kje kako kučo, da bomo vsaj ob nedeljah mogli imeti, službo Božjo.

Slovenci! pisal sem že v več dopisih zaradi zidanja nove škofijske cerkve v Sarajevu; sedaj vzela nam je grozna nesreča še to malo, ki smo jo imeli; pomagajte vsak po svoji moči, da pred ko mogoče počnemo zidati novo cerkev. Prostor imamo prav lep, samo denarjev bode treba. Odbori osnovali bodo se povsod za podporo ubogim Sarajevskim pogorelcem; Vi pak učinite pred Bogom in pred ljudmi naj večji dobro, sko nabirate mile darove za novo cerkev. Katoliki smo največji berači; nič nismo oteli, razun kar smo na sebi imeli. Usmilite se nas, plačilo za to Vam ne bode odšlo. *)

A—C.

Razgled po svetu.

Z Dunaja je bilo 12. t. m. naznanjeno ministerstvo: grof Taaffe predsednik in začasni vodnik notranjih opravil; Stremajer za pravosodje in začasni vodnik za nauke in bogočastje; baron Horst za deželno brambo; grof Falkenhayn za kmetijstvo; Korb-Vaidenhaim za kupčijstvo; Poljak Zemialkovski in Čeh Pražak sta ministra brez posebnega delavnega področja; za denarstvo je začasni opravnik E. Kertek. — Ker je to ministerstvo še zmeraj po večem liberalno, vse okolišine pa so že poprej kazale in tudi nove volitve zahtevale, da se mora državni voz na bolji pot zakerniti; torej se upa, da novo ministerstvo bode le začasno, le prehod ali most

*) Opomnjeno bodi tukaj, da zarad že nabranega denara za Bosno itd. smo že precej časa pred sarajevskim požarom pisali dotičnemu višemu pastirju za dogovor, kako in kaj? in mora vsak čas odgovor priti, ako je pismo došlo na svoje mesto. Zdaj bode pač prav prišlo, ko je katoličane zadela tolika nesreča. Se vé, da z malim je le malo pomagano; pa upamo, da pri vsih mnogih domačih nesrečah usmiljeni Slovenci tudi nesrečnih bratov v Bosni ne bodo pozabili. Vr.

k stalnemu konservativnemu ministerstvu. Potrebno je zaradi Avstrije, zaradi cesarske hiše in zaradi narodov; Bog daj!

Sadovi nove ère. Liberalni listi, kakor pravi eden dunajskih listov, neprenehoma krokodilove solze toèijo nad visokim vojaškim proštevom, zraven tega pa èisto pozabljajo vedno zviševanje deželnih davkovskih priklád, ki se morajo šteti izloèno na liberalni „konto“. — Posebno liberalna je tudi ta, da po eni strani se s kaznimi in pretenjem mladina v šole priganja, po drugi strani pa se šolanje tako nezmérno stežuje, da je revežu skorej nemogoèe priti v gimnazijo, ki je vendar neogibna pogoja za viši izobraženje, in pravica ne dopuša komu poti vanj zapirati.

Kaj pa je nova èra naredila? Poprej je šolec za 1. gimnaz. razred dobil vse bukve skoraj za 1 gld. ali malo več, še zlasti èe je stare kupil; zdaj ni nikoli dosti bukev — ki se še pogosto menjajo, ter precej v zaèetku nove stanje kakih 12—15 gl. Za vpisovanje se ni nikoli nič zahtevalo; zdaj mora plaèati — bogatín ali beraè, vse eno — vpisnine 2 gld. 10 kr. za „Lehrmittelbeitrag“ 1 gl.; pa še uènine precej prvega polleta kakih 10 gl. K temu pa stanovanje, živež, obleka, večkrat poseben priuèenik itd. In èe se kateri privatno uèi, so pa spet takse in drugi izdajki tako osoljeni, da si revež tudi po tej poti ne more sam pomagati.

Pravica zahteva, da se naukova pot mladini zljáša in tako vravná, da more tudi mladeneè iz srednjega in bolj revnega stanú dospeti do viših nauk. Upati je, da se bode tudi v tej reèi skorej kaj zgodilo, ko se je jel tako oèitno kazati gnjili sad liberalizma po več straneh, zlasti tudi pri šolstvu.

Iz Pariza. (*Keršeni in nekeršeni rabeljni.*) Odkar so neèloveki, večkrat celó v poslanških suknjah, jeli po raznih zborih in zbornicah svét hujskati zoper Cerkev in duhovstvo, se èedalje veči strahote in gnjusobe slišijo. Na „svobodnem Laškem“ je ravno undan neki brezverec redovnika zaklal na oèitnem tergu! Misijonarje so sicer mesarili in pobijali neumni pogani; te dni pa so bili zraven olikanega (??) Pariza napadeni trije misijonski gojenci! Zraven Pariza ob Meudonu semeniše za vnanje misijone že 40 lét ima neko prištavo in hišo, kamor semenišniki vsako leto v vroèem času za 2 mesca hodijo na poèitnice. Vse leta nihèe ne pomni, da bi se bilo kateremu kaj žalega zgodilo. Poovanja in obrekovanja pa, ki so se v kratkem slišale v zbornici poslancev in v občinskem svetovalstvu zoper vero in duhovstvo, so morale svoj sad roditi. Že 10. t. m. so bili nekeri misijonski mladenèi zasramovani na poti, ko so šli od Meudona v Clamart k vednemu èešenju sv. Rešnjega Telesa; 12. t. m. pa, ko se jih je kakih trideset vraèalo v Meudon, je zagermel moèen strel in trije misijonski mladenèi so bili ranjeni, eden tako hudo, da je bil v nezavednosti od tovaršev prinesen v semeniše; bilo mu je vsajenih 18 zern, stan nevaren in prenesli so ga v bolnišnico. Kaj so bili potepuhom celó ti nedolžni mladenèi na poti, kdo to vé?! Ali ni prav živi satan vmes, kateri povsod dobro sovraži in zatira, hudo pa seje in razširja!

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Bodi tisuèkrat èešena in hvaljena, o Marija, naša ljuba Gospá presv. Serca za velikrat mi že zadobljeno zdravje! Posebno pa zdaj sem zopet iz hude in nevarne bolezni na tvojo pomoè kmalo ozdravela; ko so

zdravnik in drugi nad mojim ozdravljenjem obupali, sem Marijo, našo ljubo Gospo, zaèela na pomoè klicati in nektre blage osebe so devetdnevnicu opravljale s obljubo, ako bomo uslišani, hoèemo v veči èast Marijino po „Danici“ razglasiti, ter se mi je precej jelo boljšati. Zatorej bodi èešena, o ljuba Gospa presv. Serca! Naj vsi tvojo pomoè občutijo, ki tvoj sveti spomin v èasti imajo in tebe, o Mati, v vsih potrebah na pomoè klièejo. V Ljubljani, 13. vel. serp. M. Š.

Št. 2. Naslednjo zahvalo zavoljo njene posebnosti, in zlasti ker tièe našo deželo, smo posneli iz „Monat-Rosen“ od 16. vel. serp. 1879. Glasí se:

A. T. v I. na Kranjskem. Na binkoštni ponedeljek unega leta sem bila zbolela, moja bolezen ni bila le samo bitka, temué štirje zdravniki so izrekli, da je neozdravljiva. Tako sem tri mesce ležala brez vsega upanja, da bi se katerikrat ozdravila, in pogled na mojega neutolažljivega moža in mojih treh nedorastlih otrok mi je delal veliko dušno žalost; naj mlajši otrok šteje še le tri mesce. Ne zavoljo sebe, temué zavoljo le-tih bi bila rada še ozdravela. Veliko sem torej molila in tudi drugim sem naroèevala moliti; pa bilo je kakor bi nas to pot Bog ne hotel uslišati. Storila sem, kar skor ni misliti, zapustila moža in otroke, izročila jih Božjemu varstvu in sem se podala v svojo domaèijo, k svojim staršem, ker moj oèe so daleè znani kot zveden zdravnik, da bi tam morebiti zdravje zopet zadobila. Na popotovanji in tri naslednje mesce sem bila v vedni smertni nevarnosti. Veliko svetih maš se je za-me darovalo po raznih božjih potih, devetdnevnic raznim svetnikom so se za-me nepretergoma opravljale, zlasti njih več med temi k presv. Sercu Jezusovemu in k naši ljubi Gospej presv. Serca in M. D. v Lurdih, k sv. Jožefu, sv. Alojziju itd. Jaz sama sem veliko in priserèno molila; vendar vdala sem se èisto v naj svetejši voljo Božjo, in kakor bolj so mi moèi pešale, tem bolj sem imela zaupanje v Božjo pomoè. Bilo je ravno o zaèetku devetdnevnic k Brezmadežni v Adventu, ko sem zadobila veliko zaupanje k Naši ljubi Gospej v Lurdih. Prinesli so mi Lurdake vode, od katere sem vsaki dan po molitvi devetdnevnic vžila nekoliko kapljic. Sedmi dan sem bila posebno slaba, z velikim trudem sem molila, poslednjiè sem med molitvijo zaspala in sem v spanju naprej molila. Med tem se mi je sanjalo, da sem v Lurdski cerkvi, peljali so me k milostnemu studentu in so me umivali; in ko sem bila tudi devetdnevnic do konca zmolila, so mi rekli, da bodem po prazniku brezmadežnega spoèetja ozdravela. Nato sem se zbudila, povedala sem sanje sestri, ki mi je stregla z velikim zaupanjem. Pretekli je potem drugi dan in praznik sam, in po prazniku še en dan, ne da bi se bilo kaj spremenilo v moji bolezni, in moj mož (katerega sem bila za ta dan, ko bom ozdravela, poprej k sebi povabila, in je bil resnièno tudi prišel) me je že zaèel dražiti, da sem ga s svojo obljubo na led speljala. Pa jaz sem mu terdno odgovorila, naj še en dan počaka. In zares sem se 10. grudna poèutila prav dobro, bila sem zmožna iz postelje vstati in ob roki svojega moža iti v skupno sobo. Od tistega časa pa mi je tako hitro bolje prihajalo, da vsak, kdor me je videl, je moral spoznati èudovito pomoè Naše ljube Gospé iz Lurda. 27. sveèana sem èisto zdrava in moèna se vernila k svojemu možu in imela sem sreèo zopet objeti svoje ljube otroke, ki sem pri loèenji mislila, da sem se za zmiraž z njimi poslovila. V spomin na to veliko milost smo na naš hišni oltar postavili prelepo podobo Naše ljube Lurdske, pred katero vsaki dan z vso družino molimo rožni venec. Ker èutim, da se Bogu in ljubi Materi Mariji sama nikoli zadostno zahvaliti ne morem, in ker sem tudi poprej v svoji bo-

lesni v „Monat-Rosen“ prosila občne priprošnje; torej prosim, tudi zdaj vse priljudne bralce listov „Monat-Rosen“, naj z menoj Boga in našo ljubo mater Marijo hvalijo, jo ljubijo in pri nji pomoči iščejo v vsaki stiski!

Prošnje.

Mati in sestra ste goreče priporočeni v molitev za zdravje ali saj za polajšanje in voljno poterpljenje, kakor je Božja volja. Usliš. se razgl. — Neka oseba v dušnih in telesnih potrebah. — Neka žena je priporočena za spreobrnenje. Enako več sanikarnežev in pijancev za pokoro.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki serpan 1879.

I. Glavni nameni: Zmaga katoliške vere nad posvetnjaštvom.

II. Posebni nameni:

25. vel. serpana. Sv. Ljudovik IX, francoski kralj, je dvakrat šel s vojno v Sveto deželo, da bi jo rešil turškega jarma; umrl l. 1270. Priporoč.: Keršanski vladarji in svetovalci. Cerkev v Bolgariji, Bosni in sploh na jugu. Mladina na počitnicah za strah Božji.

26. Sv. Cefirin, papež in mučenec l. 219. Pripor.: Cerkev v Avstraliji in po otocih. Obvarovanje pred samomori, še posebej Slovencev. Zatrenje ponočevanja.

27. Sv. Jožef Kalasancij, Španjolec, začetnik redovnikov za pobožne šole malih otrok ali Pijaristov, † 1648. Priporoč.: Obvarovanje malih pred pohujšanjem. Cerkev v Ameriki. Poklic v taki stan, da bi se mogel vsaki sveličati.

28. Sv. Avguštin, spreobrnjen po sv. Ambrožu, škof Hiponski in učen cerkveni učenik, patron tiskarjev. Priporoč.: Cerkev v Afriki. Sprideni mladenči. Keršanske matere. Odprava pohujšljivih bukev in časnikov.

29. Obglavljenje sv. Janeza Kerst. l. 31. Priporoč.: Cerkev v Sveti deželi. Spreobrnjenje lahkoživcev in brezvercev. Zmaga pravice.

30. Sv. Rosa Limanska, prva svetnica južne Amerike, † 1617. Priporoč.: Keršanski otroci za lepo izrejo. Več občin. Zatrenje pohujšljive noše.

31. Trinajsta nedelja po Bink. Evang.: Jezus ozdravi 10 gobovih. Sv. Rajmund Nonat, se je dal sam divjakom v zastavo za rešenje bližnjega; pozneje kardinal; † 1240. Priporoč.: Spreobrnjenje jetnikov. Ta mesec umirli in ta dan umirajoči. Trije naj večji grešniki na svetu. Vse duše v vicah.

Ta mesec je posvečen Marijnem Sercu, in v nedeljo bo praznik Marijnega Serca; naj bi se posebno ta dan veliko molilo in ss. Obhajil darovalo za spreobrnjenje grešnikov, v kateri namen je ustanovljena bratovšina Marijnega Serca. Redka in vesela svečanost se bo obhajala na mali Šmarinji (8. kimovca) v Mavčičah, kronali bodo namreč Našo ljubo Gospó presv. Jezusovega Serca.

Listek za raznoterosti.

Na Dobrovi bodo 26. avg. čast. in preč. gg. svojo 25letnico takole obhajali: 1. Ss. maše prično se zgodaj. — 2. Ob 6 bodo pele se mertvašnice in potem bo

peta črna maša za ranjce. — 3. Ob 8 bo skupni vhod vseh jubilarov iz duhovske hiše v cerkev; zapoje se: Veni s. Spiritus, — na to bo pridiga in potem velika peta maša s zahvalno pesmijo.

Iz Mengša. (Zahvala in prošnja.) Priserčno se zahvalujem v. č. g. fajmoštru dr. Sterbencu za poslanih 25 gl. iz Hrenovic v imenu po strašnem požaru poškodovanih Terzincov s toplo prošnjo, da bi nesrečni siromaki prav veliko sočutnih dobrotnikov tudi po drugih farah našli, da bi si zamogli do zime naj potrebnjša poslopja postaviti.

Ivan Zorec, župnik.

Amerikansko. (Strašna šiba Božja.) „Wanderer“ od sv. Pavla v Minesoti 26. mal. serp. tega leta ima iz „Carver-County“ naslednje naznanilo:

Neki kmet (farmer), ki mu je bil vihar in dež žito na tla poderl, je 8. mal. serp. prestrašno preklinjal zoper ljubega Boga. (Nesramnih ostudnost, ki jih je bruhal, si ne upamo tukaj praviti. Vr.) Ljudje so ga svarili zavoljo prestrašnih besed, on pa je proč dirjal in kričal: če je Bog, naj stori, da mu vsi njegovi konji gagnejo in naj pokončá njegovo premoženje. — In glej! v sredo, 9. malega serpana, zbuči prestrašen vihar, ki je podolgoma odnesel gumno bogokletnežev od sidu; štiri konji so bili precej mrtvi, in dva hudo poškodovana, katerih eden je kmali poginil, ravno tako štiri krave, dva vola, par družih živinčet in več ovac. Ljubi Bog se ne dá zasramovati! pristavlja poročevalec... Mi pa to reč damo v premislek brezvercem, ki tajé gospostvo Božje pri vladanji sveta in posebej pri vremenu. — Nesrečni, prav gerdi preklinjavci malokrat dober konec storé, več takih prešičev se s samomorom samih prekucne v pekel, mnogi sicer nesrečen konec storé. O Slovenci, opustite ostudno preklinjevanje!

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Duhovni svetovalci lavantinske škofije so postali č. gg. župniki: Fr. Seraf. Bezjak pri sv. Marku poleg Ptuja; Karol Gajšek na Doberni, in Josip Hašnik pri sv. Jurju pod Rifnikom. — Župniki so postali č. gg. Fr. Šrol v Ljutomeru; Martin Terstenjak v Starem tergu, in Janez Modic na Prihovi. — Za kaplana pri sv. Emi je poslan čast. g. novomašnik Janez Kozinec.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce na Igu: G. L. G. 5 gl. — Pn. prošt dr. Ant. Jarc 5 gl. — Iz Ihana 2 gl. po č. g. fajm. Bartolu. — Pn. g. kan. P. Urh 5 gl. — G. L. V. 1 gl. — Iz Presarja 2 gl. 10 sld.

Za pogorelce na Verhniki: Iz Preserja 1 gl. 40 sld. — G. L. G. 5 gl. — G. L. V. 1 gl. — Pn. g. kan. P. Urh 5 gl. — Pn. prošt dr. Ant. Jarc 10 gl. — Iz Ihana po č. g. fajm. 2 gl.

Za pogorelce v Terzinu: Pn. g. kan. P. Urh 5 gl. — Iz Ihana 1 gl. po g. fajm.

Za pogorelce v Kukenbergu št. Lorenške fare: Iz Ihana 1 gl.

Za sv. Očeta: Iz Železnikov po č. g. fajm. 17 gl. — Iz Naklega po č. g. fajm. 5 gl. 52 sld. — Po pn. g. kan. P. Urhu 3 gl. — Neka deklica 1 gl. s prošnjo sv. blagoslova.

Za katol. pogorelo cerkev v Sarajevu v Bosni: Pn. g. P. Urh 10 gl. — Preč. g. dekan J. Križaj 5 gl. — Iz Ihana po č. g. B. Bartolu 4 gl.

(Drugi dar. prih.)